

röviden

Olcsóbb a gázolaj, drágább a benzin

Budapest (MTI)
A Mol Rt. kedden 0 órától egy forinttal csökkentette a hálózatában forgalmazott gázolaj árát, miközben valamennyi benzinfajta egységesen 50 fillérrel drágult a cég kútjainál. Eszerint a gázolaj litere 125 forintba kerül, míg a 98-as ólmozott benzin új ára 146,50 forint, a 91-es ólmozatlané 136 forint, a 95-ös ólmozatlan 139 forint 50 fillér, a 98-as ólmozatlané pedig 148 forint 50 fillér. A benzin árának emelését a sajtóirodán a kőolajtermékek tőzsdei jegyzésével és a forint dollárárfolyamának változásával magyarázták.

A munkások részt kérnek

Diósgyőr (MTI)
Diósgyőri Munkás Kft. néven dolgozói tulajdonú társaság alakult az egykor szebb napokat látott magyar gépipari fellegvárban, a Diósgyőri Gépgyárban. A Diósgyőren jelenleg munkálkodó másfél ezer ember ugyan is szeretne részt kapni a gyárból. A bejelentés valószínűleg ismét hosszan tartó tulajdonosi vita kezdetét jelenti.

Húszmilliós kár

Eger (MTI)
Az egri önkormányzat által létrehozott Rongálások-elleni Bizottság adatai szerint az elmúlt évben csaknem 20 millió forintos kárt okoztak a hevesi megyeszékhely közterületein a vandálok. A közgyűlés 1995. májusában azt követte határozottan a bizottság létrehozásáról, hogy a városban már-már tűrhetetlen mértékben elszaporodtak a rongálások. Különösen a falirkák okoztak gondot az idegenforgalmi központnak számító Egerben.

A népesség csökkenésével foglalkozó sorozatunk eddigi részeiben áttekintettük a fogyást bizonyító számszerű adatokat, a fogyás két fő okának – a születésszám-csökkenésnek és halálozási arány növekedésnek – magyarzatait, a gyermekvállalási kedvet befolyásoló tényezőket. Végezetül a magyar történelem évszázadai során nyomonkövethető folyamatos vérvesztéssel és öröme okot nem adó előrejelzéssel ismertjük meg az olvasót, aki egy mind kevesebb lelket számláló országban él.

A történelmi statisztikai kutatásokkal évtizedek óta foglalkozó dr. Kovács Zoltán főiskolai tanár már 1985-ben pontos előrejelzést adott a népességszám csökkenéséről. Akkori prognózisa mára pontosan igazolódott.

Kovács Zoltán nem egy-két évtizedet, hanem évszázadot vizsgál a népességszám alakulása szempontjából. Kimutatja, hogy az 1880-as évtizedtől kezdődően állandóan csökkennek a születési arányok. A trianoni Magyarország területére kiszámítva 250 ezerre tehető a hősi halottak száma, ugyan-

Pokorni szerint az SZDSZ erőlteti

NAT: ha török, ha szakad?

A Fidesz oktatási vezére, Pokorni Zoltán szerint egy kapkodva kötelezővé tett NAT lépne életbe a jövő tanévben. (Fotó: Nagy László)

A NAT 1998. szeptemberi, mindenáron való bevezetését az SZDSZ politikai erőlteti, vélte Pokorni Zoltán a Fidesz országgyűlési képviselője. A fiatal demokraták a NAT elhalasztására törvénymódosítást nyújtanak be a Parlamentben.

Nem adták a feltételek a nemzeti alaptanterv 1998. szeptember elseji bevezetésére, ezért a Fidesz oktatási törvény módosításával szeretné elérni, hogy halasszák el a NAT életbe lépését – mondotta tegnap szeptemberi sajtótájékoztatóján Pokorni Zoltán országgyűlési képviselő (Fidesz), az Országgyűlés oktatási és ifjúsági bizottságának alelnöke. A

politikus szerint előbb teljesíteni kellene a bevezetés szakmai feltételeit, s majd csak aztán életbe léptetni a NAT-ot.

Pokorni úgy vélte, az SZDSZ által vezetett minisztérium azért akarja „ha török, ha szakad” módon bevezetni a dokumentumot, mert ezt szánják az SZDSZ oktatásiügyi „sikerének”, és ennek érdekében Magyar Bálint miniszter még arra is hajlandó volt, hogy a tárcánál tartsa Báthory Zoltán helyettes államtitkárt, aki a minisztériumnál történt 300 milliós csalás miatt kívánt nyugdíjba vonulni. A Fidesz szerint a NAT mindenáron való átöröszkolása azért is igazságtalan az iskolákkal szemben, mert „míg a tudósoknak és a politikusoknak 8 év állt

a rendelkezésükre a kidolgozásra, addig az iskoláknak alig néhány hónap alatt elő kell állítaniuk pedagógiai programjaikat”.

A fideszes politikus hangsúlyozta, hogy az önkormányzatok sem lehetnek elégedettek a NAT 1998. szeptemberi bevezetésével, mert valószínűleg finanszírozási gondok is lesznek, melyeket majd helyben kell megoldani. Pokorni tegnap a szegedi önkormányzat oktatáspolitikusaival is találkozott, illetve részt vett egy önkormányzat által szervezett pedagógus fórumon. A Fidesz a törvénymódosítás szövege mellett az ország önkormányzatainak egy felmérést is küldött, amellyel megvizsgálják a helyi véleményeket. (Szegeden nemrég

éppen Szemők Árpád, az önkormányzat oktatási bizottságának MSZP-s elnöke nyilatkozta lapunknak, hogy a NAT bevezetését el kellene halasztani).

Pokorni úgy ítélte meg, hogy a törvénymódosítás esélyeit a szabad demokraták ténykedése rontja, amúgy a szocialisták sorából sokan támogatnák azt.

A Fidesz vezető oktatási szakértője nyilatkozott a felsőoktatásban kilátásba helyezett sztrájkbizottságok felállításáról is. Pokorni szerint a kormány a közalkalmazotti béremeléssel kapcsolatban „megrendelte a nótát, de nem fizeti a számlát”; a Fidesz helyzet megoldását és a sztrájk elkerülését tartja üdvösnök.

P. J.

Népességfogyás (6.)

2000-re tízmillió alatt

A demográfiai helyzetről mondják

Allományok

Érdekes, hogy a magyarok születnek, míg az indiaiak szaporodnak.

Kvári Sinkó Zoltán
veszprémi hírlapíró
Napló,
1995. október 27.

Kedvezmény

A kormány legújabb rendelkezése alapján a het-

ven fölötti nyugdíjasok ingyen hallgathatják a jövő zenéjét.

Kopias Sándor
szolnoki hírlapíró
Jászkun Krónika,
1996. július 29.

Ómama

Nem baj, ha a gyereket a nagyszülők nevelik fel, akkor van baj, ha ők

nemzetek.

Kvári Sinkó Zoltán
veszprémi hírlapíró
Napló, 1993. november 12.

Vény

A halál ellen nincs orvosság. Na és ha mégis lenne, ki tudná kiváltani?

Donát Róbert
veszprémi tanár
Napló, 1995. október 9.

akkor 600 ezer körüli a meg nem született gyermekek száma. Az első hullámvölgy 4 évig tartott, utána egy kis emelkedés figyelhető meg 1921 és 1930 között. A második hullámvölgy 1934 és 1942 közé tehető.

A második világháború után Európában jellemző a születési megelégnélés. Két ország kivétel ez alól, Németország és Magyarország. A harmadik hullámvölgy 1946-ban indulna, de amikor az újabb hullámvölgy jelentkezése nyilvánvalóvá vált, Rákosi utasítására, a Ratkó

Anna által kiadott rendelet megtiltotta a terhességmegszakítást. Ennek hatására 1954-ben az akkor 9 és fél milliós országban 223 ezer gyermek született. Harminc ezerrel több, mint amennyi a lassú népességnövekedéshez szükséges. 1956-ban az anyák szabadságot kapnak, s maguk dönthetnek az abortusz vagy a magzat megtartása mellett. Ennek következménye a harmadik hullámvölgy 1957 és 1973 között. Ebben az időszakban a világon még soha nem tapasztalt mértékben zuhant a születések szá-

ma. A hatvanas évek elején, Magyarországon születik a legkevesebb gyermek ezer lakosra számítva.

A Demográfiai Kutatóintézet munkatársai 1957-től két évenként prognózisokat készítettek, előrejelzéseik azonban nem teljesülhettek, mert nem tényekre építettek, hanem becstelték a várható születések számát és arányát.

A 70-es évek végén Kovács Zoltán és munkatársai új módszert dolgoztak ki, a születési és halálozási arányokat, azok tendenciáit vet-

ték alapul a demográfiai számításoknál. Ezt a módszert a Központi Statisztikai Hivatal Demográfiai Kutatóintézete csak 1990-ben fogadta el, ám Kovács Zoltán szerint, nem alkalmazták következetesen. Ennek okán ma is különbség van a Kovács vezette kutatócsoport és a hivatal előrejelzései között. A kutatóintézet valamivel kisebb mértékű népességfogyást prognosztizál.

Kovács Zoltán munkacsoportja azt jelzi előre, hogy 1996 és 2000 között 241 ezer népességgel kell számolnunk, az ezredfordulóra 9 millió 970 ezres népességet prognosztizálnak.

Az ötödik hullámvölgyet 2001 és 2020 közé teszik, aminek „eredményképpen” 2020 végére 8 millió 515 ezer fős Magyarországot jósolnak.

A hatodik hullámvölgy 2021 és 2040 között lesz, amikor az utolsó év végén 6 millió 607 ezer lakója lesz hazánknak.

Ezt az előrejelzést Kovács Zoltán még a kormány 1995-ös stabilizációs programjának meghirdetése előtt néhány héttel készítette, s mint mondja, a Bokros-csomag miatt biztosra vehető, hogy valamivel korábban megszületett előrejelzése nem teljesül. Rosszabb lesz.

Kalocsai Katalin

jegyzet

Felfordulás előtt

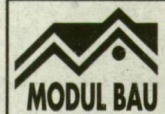
Nyolcadik évébe lép lassan a nemzeti alaptanterv kidolgozása, és miután a közoktatási törvény legutóbbi módosítása az 1998. szeptember elseji határidőt szabta meg a bevezetésre, egy ideig úgy tűnt, most tényleg meglesz a NAT. Persze ez csak kívülről tűnt így, mert az oktatással dolgozók mindvégig érezték, valami nem stimmel. A tanárok nem ismerték a tartalmát, kevés idő maradt a felkészülésre, a kipróbálásra pedig gyakorlatilag semmi. Az önkormányzatok is beleütköztek, hiszen egy egész sor oktatásbeli konfliktus szakadt a nyakukba a meglévők mellé (lásd általános iskolai alsó tagozatos nyelvoktatás). Emellett az érettségi vizsgafeltételek még sehol, és hiányzik egy sor képzési terület irányelve is.

E kissé bizonytalan ellenszenvvel találkozott most a Fidesz elhalasztó indítványa. Ez lényegében nem javasol mást, mint a helyzet megfordítását: legyenek előbb meg a feltételek, legyen a NAT „kikísérletve”, s csak aztán vezessék be. Kerüljenek el egy átmeneti alaptantervet, amely az átmenetiség minden nyűgével együtt akarja átalakítani az oktatás szerkezetét. Vagyis ne ártsanak, ha egyelőre használni nem tudnak.

Csak hogy a NAT nem egyszerűen szakmai kérdés. A magyar oktatást alakítja át a saját elképzeléseire, akinek az alaptantervet sikerül bevezetnie. A dokumentum legvérmesebb szabad demokrata támogatói például szinte valamennyien az oktatásba beköszöntő „szabadversenyt” tartják a legnagyobb jótételnek, ehhez mérten védelmezik is. Az alaptanterv ügyének a benyújtott fideszes indítvány után már nem kell sok, hogy kisebb SZDSZ-MSZP viszály szülessen belőle. Annál is inkább, mert a szocialista párt oktatáspolitikusainak is kezdetől fogva presztízs kérdést jelentett a dokumentum.

Lesz-e belátás, avagy a politikai macacsság létrehoz egy senki által sem így kívánt (ám kötelező!) NAT-ot? Ez a kérdés teoretikus feltevése. A valóságban így hangzik: a letisztult viszonyok lesznek-e meg előbb vagy a felfordulás? Aztán pedig a vtzözn....?

Buzássy József

Szeged, Csongrádi sgt. 27. Tel./fax: 62/491-022
Szeged, Dorozsmai út 5. Tel./fax: 62/311-092

TÉR BURKOLÓK
áremelés előtt!
FRÜHWALD TÉR BURKOLÓK KEDVEZŐ ÁRON! 4069/18

Buzássy békességet szeretne

Államtitkári kudarc

Budapest (MTI)

Az Országgyűlés nem fogadta el Kis Zoltán földművelésügyi államtitkárnak Bogárdi Zoltán kérdésre adott választát. Az MDF-es képviselő interpellációjában azt kérdezte: egy helyettes államtitkár mennyi idő alatt szerezhet diplomát, információ szerint ugyanis az FM egyik helyettes államtitkára – miközben ellátta minisztériumi munkáját – ezt a feladatot mintegy fél év alatt teljesítette. Sőt, bár nyelvet nem beszél, EU-témában

elkészítette doktori disszertációját is és doktori címet szerzett. Kis Zoltán elmondta: Buzássy Lajosról van szó, aki Summa cum laude minősítéssel tette le vizsgáit a kertészeti egyetemen és sikeres doktori vizsgát tett. Információja szerint azonban doktori címet nem kapott. Mivel a választ 100 igen, 50 nem szavazat és 56 tartózkodás mellett az Országgyűlés nem fogadta el, Kóródi Mária az ügyet kivizsgálásra kiadta az oktatási bizottságnak.

Az utózsugorodásról

Budapest (MTI)

A szegedi RótaPakk Kft.-re nem a fogyasztók megtévesztése, hanem a fogyasztók hiányos tájékoztatása miatt rótt ki 600 ezer forint bírságot a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa. Erről tájékoztatta a RótaPakk Kft. ügyvédje az MTI-t a hírgyűnökség korábbi híreinek pontosítását kérve. Az eljárást kezdeményező versenytárs, a DR

Pack Kft. kérelmét a fogyasztók megtévesztésére hivatkozva nyújtotta be a Versenyhivatalhoz. A GVH Versenytanácsa azonban a RótaPakk Kft. jogsértését nem a fogyasztók megtévesztésében, hanem abban állapította meg, hogy a társaság nem szándékosan, de elmulasztotta termékein tájékoztatni a fogyasztókat a termék utózsugorodásáról és annak mértékéről.

Elmarad a Sáremler

Munkatársunktól

A Szegedi Nemzeti Színház kamaraszínházában a Móra 1-es bérletben ma, 18 óra

meghirdetett Sáremler című előadás betegség miatt elmarad. Az előadás pótlásáról később adnak tájékoztatást.